

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.
KIADÓHIVATAL:
Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések, közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő: **id. SZILBER JÁNOS.**
Társzerkesztő: **RÁSONYI PAPP MIKLÓS.**

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.
Meggjen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos árákat vesz fel a kiadóhivatal.

Husvéti beszéd.

Testvéreim az urban, lengjen feltettek a feltámadott messiás szelleme! Üdvözítsen titeket a hit, melyet Ő plántált e világ szívébe Isten jóságáról és igazságáról, a szeretetről és a túlvilági életről. Nyilják meg az a világ hiúságai által folyton kísértett lelketek az Ő tana számára, mely szól a szerénységről, alázatosságról és türelemről. És ti hatalmasok, nyilják meg a ti lelketek is ama tanítás előtt, hogy egyenlő az Ur színe előtt koldus és király, mert saját képére teremtette az embert. Boruljatok le térdre Jézus Krisztus örököntartó emléke előtt, mert nálánál inkább tisztelni és szeretni való lény nem járt ezen a földön.

Ő husvét ünnepe, keltsd áhitatra ezt a művelt népet, mely minél többet tud, annál erkölcselenebb és gyöngébb lesz. Varázsold a templomokba, az oltárok közzé az emberek millióit, hogy körül állják Krisztus koporsóját és gondoljanak arra, hogy csak vándorlás az élet ezen a világon, az igazi élet, mely a léleknek adatott, a sir után következik, mert feltámadunk mi is; igen, feltámadunk! Álljuk körül a Krisztus koporsóját és gondoljunk a

Golgothára. Keresztre feszítették Őt, mert jó vala, bölcs és igazságos, szelid és alázatos. A rosszak, ostobák, a hatalmasak és gögösek ott ülnek a magas polczokon, élnek fényben és kényelemben és szívükben nincs érzés a szenvedők és szegények iránt. Ha közzénk jönne ismét Jézus Krisztus felfeszítenék őt ismét! Mert Ő nem a gögösek és a hatalmasok prófétája, hanem a szerényeké és szegényeké. Heródesek, Pilátusok, Judások járnak közöttünk ma is, mint ama zsidók között, akiknek lelkébe mérget oltottak, hogy megöljék a legnemesebbet a legjobbat. Testvéreim az Urban, álljatok körül Krisztus koporsóját és könyörögjétek hozzá, hogy küldjön világosságot a ti lelketekbe, hogy felismerhessétek a Heródeseket, Judásokat, Pilátusokat és a gonosz irástudókat!

Ő volt az Eszme és meggyilkoltatott, de feltámadott husvét ünnepe.

Mióta áll a bitófa a Golgotán, meggyilkolták ezerszer az Eszmét, de feltámadott megint ezerszer. Az ember egyenlőségének és a szeretetnek eszméje ez és valamint a megváltó szenvedett érte, úgy szenvedtek érte emberek is a viharos századok folyamán és nevük lángbetűkkel van beírva az

emberiség történetébe. Mindenha élt ez az eszma a tömegek lelkében, de elnyomva, eltitkolva, meggyalázva. Ha támadt kiválasztott ember, hogy kiragadja a napvilágra a lelkek sötét rejtekébe temetkezett eszmét, jöttek a Judások és a gonosz irástudók, ácsolták a bitót ez egyik Golgota követé a másikat.

Igy volt, így van, de Urunk, Jézus Krisztus, ne engedd, hogy így legyen! Jöjjenek próféták, de utjuk ne vigyen a Golgotára, hanem legyen diadalut a megszabadított ujjongó emberek közepette. Jöjjön el a te világod, legyen meg a te akaratod, a gögösek, a szivtelenek és a gonosz irástudók ne legyenek többé urak fölöttünk.

Válts meg minket ismét, mert már se szeri, se száma az elkeseredett lelkeknek, akik úgy érzik, hogy nincsenek megváltva, mert csak szomorúságokra és szenvedésekre jöttek a világra és elfordultak a hittől.

Ragyogj nekünk, nyilatkozz nekünk dicső Messiás, hullass balzsamot a szenvedő és elnyomott milliók évszázadok óta vérző sebeire. Alázd meg a gögösöket, a szivteleneket, üss széjjel a gonosz irástudók között, hogy azoké legyen a világ, akiknek odaigérted

A TISZAVIDÉK EREDETI TÁRGZAJA.

Egyedül.

(Folytatás és vége).

Eszembe jutott, hogy talán a nedveség hat szobámba, s tüzet raktam. Először az idén. De ismét kergetett az érzés, hogy nem bírok egyedül maradni, láttam, hogy nem maradhatok otthon, hogy mozognom kell, hogy fel kell keresnem valamely ismerőmet.

Kimentem a városba. Bekopogtattam három pajtásomnál; de nem voltak otthon. Aztán nyakamba vettem a boulevardot, azzal az eltökélt szándékkal, hogy találjak valami ismerőst.

Szomoru világ volt. Az ázott aszfalt csillogott. Nedves langyosság, amely a végkig hat, a végtelen finom eső nehéz langyossága borult az utcára és elhomályosította a lámpákat.

Ballagtam folyvást az a gondolat bántott: »Nem fogok találni senkit, akivel beszélhessek.«

Többször végig jártam a kávéházakat, a Madelineettől a Faubouri Pousoniérig. Szomoru emberek ültek az asztaloknál: úgy

látszott annyi erejük sincs, hogy megigyak az italt, amit hoztattak.

Soká bolyongtam így, míg végre éjfél-tájt hazafelé indultam. Nyugodt voltam, de nagyon fáradt. Házmasterem ki tizenegy óra előtt fekszik, szokása ellenére rögtön kaput nyitott. Ez annak a jele — gondoltam magamban — hogy az imént érkezett haza valamelyik lakó.

Ha elmegyek hazuról, mindig kétszer fordítom rá a kulcsot. Meglepett, hogy most csak be volt téve, de nem zárva. Akkor fejtettem meg a dolgot, hogy alkalmasint leveleket vittek fel hozzám míg oda voltam.

Bementem. A tűz még égett s egy kicsit bevilágította a szobát. Gyertyát fogtam, hogy meggyujtsam. A lángnál egyszerre azt látom, hogy zsölyeszékemben valaki ül s nekem hátat fordítva melegíti a lábát.

Oh nem ijedtem meg, a világért sem. Igen valószínű magyarázat cikázott át agyamon, valamelyik barátom látogatott el hozzám s a házmaster ajtót nyitott neki a maga kulcsával. És rögtön eszembe jutott hazatérésem minden részlete, hogy rögtön beeresztettek a kapun és hogy lakásom nyitva volt.

Barátom, kinek csak haját láttam várakozás közben elaludt a kandalló előtt, közeledtem hozzá, hogy felköltsem. Igen jól láttam, jobb karja lecsüngött, lába keresztbe

volt téve, feje félre billent álmában. »Ki ez?« gondolkodtam magamban. A szoba különben meglehetősen sötét volt. Fölemeltem kezemet, próbáltam ébreszteni a szenderegőt.

Kezem pus zta fába ütődött. Nem ütött ott senki. A zsölyeszék üres volt.

Hogy rettentem vissza Istenem!

Ugy hátráltam meg, mintha valami rettentő veszedelem fenyegetett volna.

Aztán megfordultam, mert azt éreztem, hogy valaki mögöttem van. Majd ismét dühös vágy támadt bennem, látni a zsölyeszéket. Hirtelen visszafordultam. És ott láttam. Lihegve az iszonytól: szinte összerogytam.

De én hidegvérű ember vagyok és rögtön józanul kezdtem okoskodni. Képződtem, káprázat volt az egész; gondoltam magamban és magyarázgatni kezdtem a tünetem. A gondolat ilyen pillanatokban gyorsan jár.

Káprázat volt az egész, az bizonyos. De elmém az egész idő alatt világos maradt és rendesen, logikusan működött.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, valamint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánltaik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor. ér kapható. — Figyeljük, hogy minden üveg alanti cizéggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár BASEL (Svájcz.)

a szegényeké és alázatosaké; a gyöngéké és becsületeseké.

Husvét ünnepén zúgnak-búgnak a nagy harangok, hirdetvén, hogy feltámadtál. S ahogy a megrázó kongás belevág a szivünkbe, ahogy száll a tömjén és a körmeneti tömeg a hitvallás extázisában, zengi a Téged dicsőítő dalokat, úgy érezzük, úgy hiszszük, hogy lesz még egy megváltás, lesz még egy feltámadás!

— **Fi-fika.** Az országos választói jog kiterjesztésének előmunkálata volt az az összeírás, amelyet városunkban a múlt hét folyamán a tanítók végeztek. Mint tudjuk, statisztikai lap lett kiállítva minden 20 évet betöltött férfiről. Ezt a munkálatot a külterületen a tanyai tanítók végezték, kiknek napi fuvardíját 6 koronában állapította meg az előljáróság. Köztudomású a tanyai tanítók száma; kereken 10 — több nincs. — Az összeírás 3 napot vett igénybe. Jár tehát a tanyai tanítóknak fejenként 18 kor. Ez igen egyszerű számadás és a községi pénztár a Blázsik Mihály nyugtájára így ezimén mégis 198 koronát fizetett ki. Hogy lehet ez? De hogy lehetett a Blázsik nyugtáját kifizetésre utalni? Hol van a tizenegyedik tanyai tanító? Hol van a fi-Fika, amely azt megnevezi? Mi történt hát? Tulfizetés! És meg van-e ez engedve? Nincs. Pedig ugyan. Nem tudjuk kit illet itt a mulasztás vagy visszaélés, annyi azonban bizonyos, hogy a község tulfizetett. A tíz tanyai tanítónak egyenként kellett volna nyugtáját beszovalgatni és kifizetésre utalni. Blázsik Mihálynak a tanyai összeíráshoz semmi köze sem volt; a lehető legkomolyabban felhívjuk hát Blázsik igazgatót és az előljáróságot, adjon választ, miként lehetett 10 tanyai tanító részére 180 korona helyett 198-at nyugtatni és felvenni illetve kiutalni??

Gőzfürdő.

A népesebb városok között Csongrád az egyedüli nemcsak hazánkban, de az egész művelt világon, ahol nem lehet fürdeni, nem lehet egy áthűlt, reomás embernek még egy gyógyító gőzfürdőt sem venni, mert itthon nincs hol, a más városba való utazgatás pedig a zord téli időben az átfázott, köhögős, influenzás embereknek veszedelmes — sőt lehetetlen.

Mindenki érzi, tudja ezt a nagy hiányt, beszélgetünk is róla, hogy bizony nagy szegénye a városnak, hogy az idegenből jöttek azzal a nem éppen hizelgő emlékekkel távoznak körünkből, hogy mi nem szoktunk fürdeni, nem szeretjük a tisztaságot, mert ellenesetben képtelenség, hogy 24 ezer ember ne birna egy fürdőt építeni, avagy ha erre szükség lenne, ne akadna vállalkozó, aki itt egy modern gőz- és kád-fürdőt építene.

Hát daczára, hogy városunkban minden modern technikai vívmány csak a mások leírásából olvasott, avagy messze idegenben megtekintett, de általunk mindhiába remélt messze felfel csillanó ideál, mégis most azon a ponton állunk, hogy a sárga irigység ismét utját nem állja az Eszes Mátyás és fiai czég becsületes szándékának, akkor egy év múlva olyan szép és olyan kényelemmel berendezett fürdők

lesz, amelyik nemcsak hogy pompásan megfelel czéljának és rendeltetésének, hanem ezen felül egyik legcsinosabb épülete lesz a városnak, legcsinosabb fürdője a vidéki városok bármelyikének.

Mikor az Eszes Mátyás és fiai czég erre a nagyon humánus lépésre határozta el magát, nem kért egyébb támogatást a várostól, minthogy a tulajdonát képező telkeknél adjon át a város nevezett czégnek 800 []-ölnyi területet a gőzmalommal szemben fürdő-építés czéljaira ingyen. Miután azonban a képviselő testület ezt a telket csak súlyos és a czég által el nem fogadható feltételek mellett lett volna hajlandó fürdő helyül ingyen átengedni, a czég egy újabb ajánlatot adott be az előljárósághoz a községi közgyűlés előtt leendő véleményes előterjesztés czéljából.

Ezen ajánlat szerint az Eszes Mátyás és fiai czég kötelezi magát az e tárgyban hozott közgyűlési határozat jogerőre emelkedése napjáig a városnak az átengedett telekért 1200 korona vételárat fizetni és a gőzfürdőt ugyanezen naptól számított egy év alatt felépítve a forgalomnak átadni.

Ez a czég ajánlata.

Egyszóval a város eladja a 20 évi törlesztésre egyeseknek kiosztani szokott házhelyeink egyikét az Eszes Mátyás és fiai czégnek azonnali készpénz fizetés mellett. A város tehát egyedül azt a lekötözött nagy szivességet teszi a czégnek, hogy nem vár neki 20 évig a pénze után. A czég pedig azt a terhes kötelezettséget vállalja magára, hogy már egy év alatt felépíti és átadja a forgalomnak a fürdőt, ha pedig ezt nem tenné, ez esetben a telek vissza száll a város tulajdonába, vállalkozó czég pedig a kifizetett vételárat veszti.

Végre tehát mi is azon a ponton állunk már a 20-ik században, hogy ha mint fentebb is említettem, az irigység vagy a rossz akarat utját nem állja ennek a felette fontos és nagyon is sürgős ideának, az esetben egy év alatt kész lesz a gőzfürdő.

Szinte gondolni sem mer az ember ilyen merészet és nagyot: gőzfürdő és Csongrád. Bizony meg kellene fontolni jól ezt a kérdést mielőtt a képviselő testület döntene felette, mert hogy ha most nem fog sikerülni ezt a kérdést nyélbe ütni, a jó Isten tudja mikor lesz itt gőzfürdő, vagy csak tisztességes kád-fürdő is, ahol télen egészségi szempontból fürdeni lehessen.

A Farkas Ignác és Geday Imre ácschal készített tervrajz után itélve igen szép, kényelmes és teljesen modern berendezésű fürdő lenne ez, csak attól lehet tartani, hogy Réti Ferenc majd ki adja a lengyel nemzet halált hozó: „nye podvolim“ (nem akarom) jelszavát és a fej nélkül gondolkozók tábora le szavazza ezt a Söhllya Gyula által is erősen pártolt és kedvezően véleményezett ajánlatot.

Gondolja meg jól a képviselő testület e tárgyban határozatát, mert ha az Eszes Mátyás és fiai czégnek ezt az ajánlatát el nem fogadja, más ember nem lesz abban a helyzetben talán soha többé, vagy így minden subventió nélkül és teljesen önállóan fel-

építsen egy olyan fürdőt, amelyik olyan az egész Alföldön páratlanul álló kitünő artézi kut természetes hőfoku kristálytiszta vizével lenne ellátva, mint ez a fürdő, amely a czég gőzmalmából fogja a gőzt és artézi vizet kapni, mégis ezen óriási előnyök daczára a költségelőirányzat szerint legkevesebb 50,000 koronájába bele kerül a czégnek.

Bármibe lehet fogadni, hogy Réti Ferencz ennek daczára kirohanást intéz a fürdő építés ellen, ha más czél nem vezérel, csupa irigységből, csupa feltűnni vágyásból.

És ez esetben megtörténhet, hogy a minden haladást ellenző, maradiak tábora, akik Réti Ferencz után mennek, le fogják szavazni ezt a kérdést, pedig aki ez ellen felszólal és ellene szavaz, szűk látköréről tesz tanulmányt.

UJDONSÁGOK.

— **T. Olvasóinknak** és munkatársainknak boldog Husvétüi ünnepeket kívánunk.

— **Személyi hír.** Lyahovits Miklós kir. aljegyző, — aki pár hónapra a battonyai kir. járásbíróshoz helyeztetett át szolgálattételre, — az itteni kir. járásbíróshoz ismét vissza helyeztetett. A rokonszenves fiatal aljegyző f. hó 1-én elfoglalta állását.

— **Tűz.** Óriási szélvihar dühöngött a múlt hó 30-án, mikor egy fiu lélekszakadva futott be a község házára segítségért, mivel a Mernyó-féle ház istállója kigyulladt s a házbéliek a tüzet elnyomni képtelenek voltak. A tűzoltóság nyomban ki is vonult s a nagyobb arányokat öltött istálló tüzet elnyomta. Ha a tűz hamaros lokalizálása nem sikerül tűzoltóságunknak, így nyomon követte volna egy kiszámíthatatlan veszély, mely különben intő példa lett volna képviselőtestületünknek arra nézve, hogy ha Réti Ferencz után indul, hova jut és hova fejlődnek közállapotaink. Bebizonyosodott volna az, hogy a Réti Ferencz által alkotott kötelező tűzoltóság egyenlő a magában álló zeróval s veszély esetén az egész szervezet nem jöhet számításba. Önkéntes tűzoltóságunktól pedig ugyancsak a nagyképközdő Réti Ferencz indítványára megvonta a képviselő testület azt a csekély 500 korona évi segélyt is s így az egyesület tagjait még felszereléssel sem képes ellátni. Dehát Réti Ferencz szerint Csongrád közbiztonságáért még 500 koronát sem áldozhat évenként, hanem a boldog emlékü Schenwizner arczépének a tanácsterem számára való megfestetésére áldozhat a város, az a kép csak megéri a rá fordított csekély 400 koronát. De ha az óriási szélviharban a tűzbiztonsági szempontból amugy is kritikus helyen kifejlődött volna a tüzkölyök, vajjon a Schenwiznera rezkése nyújtott volna-e kárpótlást Csongrád polgárságának a bős elem által elpusztított élet és vagyonért? Belátja azt Réti Ferencz is hogy nem.

— **Halálozás.** Szőke Zakar iparos, hosszas betegség után, f. hó 2-án elhalálozott.

— **Siketnémák felvétele.** A siketnémák szegedi intézetébe nemre vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül 7—12 éves siketnémák vétetnek fel. A felvétel iránti kérvények az intézet felügyelő bizottságához küldendők be Szegedre. A kérvényekhez melléklendő: keresztlevél, orvosi és hatósági bizonyítvány. Bővebb felvilágosítást az intézet igazgatósága ad.

— **Községi közgyűlés.** Rendes kögyűlés tartatik a f. hó 5-én d. e. 9 órakor Csongrád község közháza tanácstermében az alábbi tárgysorozattal: 1. Tanyai iskolák építési ügyének a 7/904. sz. alatti közgyűlési határozat alapjáni érdemleges tárgyalása. 2. 11,772/904. sz. alatti belügyminiszeri rendelet, a m. kir. csendőrségnek helyi rendőri szolgálatra való átengedése iránt beadott kérelem elutasításáról. 3. Az 1904. márczius

hó 10-én tartott pénztárvizsgálóról felvett lelet. 4. Miskolci Ferencz iktató kérelme, tisztii fizetésének felemelése iránt. 5. Mészáros Károly közgyám kérelme 3 heti szabadságidő engedélyezése iránt. 6. Eszes Mátyás és fiai cég kérelme, gőzfürdő czéljaira díjmentesen átengedett területnek vételár mellett átengedése iránt. 7. Pozsár József építési vállalkozó kérelme a 46/904. szám alatti közgyűlési határozat módosítása s illetve a járda és átereszt építésének általa leendő teljesítése iránt.

— **Tűzrendészeti vizsgálat.** Városunkban a tűzrendészeti vizsgálat f. hó 6-án veszi kezdetét. A háztulajdonosokat figyelmeztetjük, hogy udvaraikból a szalma féle gyúlékony anyagokat a szérús kertbe szállítsák, mivel különben az előjáróság eszközölteti azt a tulajdonos terhére s ezenkívül bírságot is fog a tulajdonos. Ezzel egyidejűleg közegészségügyi vizsgálat is tartatik, mértis ajánlatos a tél folyamán felhalmazott trágya-félék eltakarítása, nehogy a hőzűrség ellen vétők megbírságotlansanak.

— **Gunyhótűz.** Pitrik Antal szőlőgunyhója 20-án éjjel leégett, oka gondatlanság. Kár jelentéktelen.

— **Bicskázás.** Simon Lajos 13 éves fiú Rácz Ignác ugyanily idős fiát bicskával megszurta. Szurása veszélyes.

— **Helyreigazítás.** Lapunk mult számában a plebános ur beiktatási ünnepélyéről szólván, közöltük, hogy kik tartottak pohárköszöntőt és mely irányban. A szedő elnézése folytán kimaradt a felszólalók közül Forgó Gergely városunk érdemes főbirája, aki a községi előjáróság nevében a tőle megszokott szónoki talentum teljes erejével szólott a plebános urhoz s midőn őt az előjáróság és a város közönsége nevében felköszöntötte, sokan beszéltek arról, hogy nagy hiba Réti Ferencztől, hogy nem vesz egy pár órát főbiránktól, hogy a szónoklat fogalmával őt valamennyire megismertesse.

— **Uj rendelet a vasárnapi munkaszünetről.** Már hetek elteltek azelőtt megirtuk a „Magyar Kereskedők Lapja” nyomán, hogy Hierromyi Károly kereskedelmi miniszter a vasárnapi munkaszünet kérdését melyet, a Láng-féle rendelet a lehető legszerencsésebb módon oldott meg, új rendelettel kívánja szabályozni. A kereskedelmi miniszter a kereskedelmi és iparkamarához ez ügyben leirtott intézet, amelyben előadja, hogy a vasárnapi munkaszünet szabályozások oldalról érkezett hozzá felterjesztés illetve javaslat, minek folytán a vasárnapi munkaszünet szabályozásának kérdését beható tárgyalása és újabb megfontolás alá fogja venni, hogy az eléje terjesztett összes kérelmekkel, óhajokkal és javaslatokkal a legbehatóbban és a mindkét rendbeli érdekeltésséggel szembe jöhető érdekeinek mérlegelésével foglalkozhassék.

— **Az új mindszenti plebános.** Mint teljesen megbízható helyről értesülünk Pallavicini Sándor őrgrof kegyes előterjesztése alapján Csáky Károly gróf váci megyés püspök az elhalálozás folytán megüresedett mindszenti plebániát Kádár Szilveszter sándorfalvi plebános fogja betölteni, Kádár helyébe pedig Sándorfalvára Csapó János péteri lelkész fog menni.

— **A bolygók világából.** Életünkben a halál óráját kivéve talán soha sem érezzük magunkat Istenhez oly közel mint amikor csöndes este magányos helyről elmerengve bámuljuk a csillagok milliárdjait. Annnyira erővel vesz rajtunk az a vágy—és önkéntelenül csuszik ki ajkaink között—lelkünk viszhangja gyanánt az az óhajítás: —Beh szeretnék abban a csillagos régióban kalandozni. S mig bűvtűktől lebilincselve lelkünk ott fen bolyong közöttük, nem is gondolunk arra mennyire lehetetlen—még ha különb alkotásnak volnának is—még csak a legközelebb pislogó csillaghoz is elérkezünk. Ha másodpercenként akkorát szökünk a legközelebbi csillaghoz mint amekkora távolság van a föld és a—hold között, egy esztendő sem volna elég,—hogy elérjük de még egy emberélet sem.

— **A kis ipar támogatása.** A kereskedelemügyi miniszter már régebben támogatja

a kis ipar egyforma nemében dolgozókat azon az alapon, hogy az egy környéken lakó iparosokat szövetkezetté tömörítve látja el anyaggal és a támogatás más nemével. Most a biharmegyei kisebb vashámoriparosokat szándékozik a miniszter szövetkezetté tömörítve állami támogatásban részesíteni és a modern technika színvonalán álló munkagépekkel ellátni azon végből, hogy az őket elnyomó osztrák versennyel szemben eredménytelenség felvehessék a harcot, másrészt pedig, hogy a gyári verseny előfeltételeit is biztosítsa számukra.

— **Üdvös ujtás a távirás terén.** Április 1-től kezdve a táviratok feladását a mozgó (kalauz) posták is közvetíteni fogják. A posta és táviró vezérigazgatósága erre vonatkozólag a következőkre hívja fel a közönség figyelmét. 1. A távirat megírására legcélszerűbben a zárt távirat lapot használhatják (ára 62 fillér) 10 szó díja a belföldi, osztrák, német, szerb és bosnyák forgalomban; de irhatják távirataikat közönséges papírosra is; ez esetben az illető papírlap a szöveg fölött Távirat felirással látandó el és azon távirat díján felül a táviratlap 2 fillérnyi ár is frankó jegyekben (levélbélyeg alakjában) lerovandó. Vevény nem adatik. 2. A távirat címéből ne hiányozzék a rendeltetési hely és amennyiben ott távirat nincs, az utolsó távirat hivatal neve, melyet a címbe mindig az utolsó helyre kell írni. 3. A feladó írja rá a táviratra rendes nevét és lakcímét, mert az esetben a táviratra eljut rendeltetési helyére, habár nincsen is kellően bérmentesítve, de legfőbb 40 fillér hiányozhat a díjból. Ennél nagyobb hiány esetén a távirat nem nyer továbbítást. A 40 fillérnél kisebb hiányzó díjrészt 20 fillér pótdíjjal együtt utólag a feladónak kell megfizetni. 4. A távirat díját — zárt táviratlapoknál, a már felragasztott 60 fillér díj betudásával — levél bélyegek felragasztásával kell leróni. A zárt táviratlapok és levélbélyegeket előre beszerzendők, de szükség esetén azokat a mozgó (kalauz) postától is lehet vásárolni.

— **Kivándorlás magyar lobogó alatt.** Lehetetlen azon módszer további folytatása, mely eddig az utasok szerzése körül dívott és a melynek értelmében az utasok a különböző vasuti keresztezési pontokon valamint községekben is az állam által engedélyezett agensek és azok segítő társai által karhatalommal és erőszakkal a Cunard Line-nak összefogdosatnak! A kormány erkölcsi kötelessége ezen fonák rendszernek elejét venni. Ha mi magyarok magunkat továbbra is a civilizált nemzetekhez számítani akarjuk, akkor okvetlenül fenn kell tartanunk a népnek biztosított szabad költözködési jogát is. Ha ez által oda is jutnánk, hogy az anynyira kívánt és örömmel üdvözölt közvetlen fume—amerikai vonal fentartásának lehetőségét veszélyeztetnők is, ezt jelnek kell tekintenünk, hogy az idő még erre nem érkezett el és hogy iparkodásunkat egy közvetlen vonal megteremtése iránt — néhány évvel későbbre kell elodoznunk. Becsületlen önértetünk mindenesetre megkívánja azt, hogy a nép szabadköltözködési joga teljes épségében fentartassék. Ennek ellenében büszkeségünket, már most egy közvetlen fume—amerikai vonal birtokában lenni, becsületünknek kell, hogy alávéssük.

— **A gazdasági munkáspénztár és a cselédváltozások.** Tallian Béla földmívelési miniszter az Országos Gazdasági Munkás és Cselédpénztárt illető hozzájárulási díjak kezelése tárgyában az idevágó eddigi miniszteri rendelkezést hatályon kívül helyezve a belügy- és pénzügyminiszter hozzájárulásával új rendeletet adott ki a törvényhatóságokhoz, a következőleg szól: 1. Ha a munkaadó gazdasági (külső) cselédjeinek személyében az általános adóösszeírás egyidejűleg foganatosított összeírás után változás áll be, köteles a munkaadó az új cseléd szolgálatbalépésének napjától számított 15 napon belül a változásról a közeli előjáróságnak (városi adóhivatalnak szóval vagy írásban a cselédkönyv bemutatása mellett jelentést tenni, hogy az új cseléd az általános összeírásban fölvelt, melyik eltávozott cseléd helyébe fogadtatott fel. Ez alkalommal köteles továbbá a munka-

adó, ha a szolgálatból már kilépett cseléd után a 120 filléres hozzájárulási díjat azon évre meg nem fizette volna, 120 filléres hozzájárulási díjat a községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál) a változás bejelentésekor azonnal befizetni. Ha a munkaadó azon cseléd után, aki szolgálatából kilépett, már ezen évre előbb megfizette a 120 fillér hozzájárulást, az eltávozott cseléd után helyébe lépő új cseléd után azon évre újabb 120 filléres hozzájárulási díjat nem kell fizetni. 2. Ha a munkaadó gazdasági cselédjeinek nem személyében, hanem létszámában áll be változás, vagyis ha a munkaadó nem egy a szolgálatból eltávozott cseléd helyébe fogad új cselédet, hanem az azon évre érvényes s az előző év december havának végéig lejárt általános összeírás idejében fennálló cselédlétszámon felül szegődött gazdasági cselédet, köteles a munkaadó az új gazdasági cseléd felfogadását a cselédkönyv bemutatása mellett a szolgálatbalépés napjától számított 15 napon belül a községi előjáróságnál póttösszeírás és kivetés végett bejelenteni és a bejelentéskor a 120 filléres hozzájárulási díjat azonnal befizetni. — Az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédpénztár csak akkor köteles a gazdasági cselédek részére a törvényben baleset esetére biztosított segélyeket kiszolgáltatni, illetőleg a munkaadónak e czímen felszámítható költségeit megtéríteni ha az a cseléd, akit a baleset ért, az összeírásai lajstromba szabályszerűen felvétetett és utána a hozzájárulási díj az esedékességkor vagy utóbb ugyan, de mindenesetre a baleset megtörténte előtt legalább 30 nappal tényleg befizettetett. Ennél fogva a községi előjáróság (városi tanács, helyi bizottság) abban az esetben, ha olyan gazdasági cseléddel történik baleset, aki az összeírásba szabályszerűen fel nem vétetett, vagy felvétetett ugyan, de aki után az imént meghatározott időben a hozzájárulási díj be nem fizettetett, a baleseti jegyzőkönyvet a pénztár központi igazgatóságához ne is terjessze föl.

— **Férfiak ingyen kapnak gyógyszert** a legújabb találmányu, amely visszaadja az elveszett erőt. Mindenki aki érte ir, próba. csomagot száz oldalas könyvvel együtt, jól becsomagolva ingyen kap. Ez a legcsodálatosabb csodaszert, a mely már ezreket mentett meg, a kik ifjúkori bűnök következtében embeli betegségben, syphilis és elvesztett férfierőben szenvednek. Ez oknál fogva az intézet rá szánta magát, hogy bárkinek nagyra küld egy csomag gyógyszert felvilágosító könyvvel együtt. Ezzel a házi orvossággal a betegség odahaza is gyógykezelhető és mindenki, aki ifjúkori bűnök folytán embeli betegségben, eme gyöngeség vagy pedig chornikus betegségben szenvednek odahaza maguk kezelhetik magukat. Ez a gyógyszer azokra a szervekre hat, a melyeknek az erősödése szükségeltetik és csodálatos eredménnyel gyógyítja a már éveken át tartó betegségeket. Öregek és fiatalok a Stadte Medical intézetnek alulirt czímen irhatnak, a honnan a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban is azokat akarja megmenteni, a kik kezeltes végett nem hagyhatják el otthonukat. A próba szállítmány meggyőződött arról, mily könnyen gyógyítható meg e borzasztó betegség odahaza. Az intézet kivételt nem tesz, bárhonnan irhat magyarul az orvosságért, mit titoktartás mellett postafordultával egy gyógyszer szállítmány könyvvel mindjárt megküldetik. Irjon még ma. A szállítmány oly szétpen van csomagolva, hogy annak tartalmát nem fogja senki sem kitudni. A levelet következőképpen kell címezni. Stadte Medical Institute, 6920. Elektron Buil-Sing' For-Wayne, Ind. America. Minden levelet frankirozni kell.

— **Csipkefüggöny 1 frt 10 kr.** A Vrendi teppicháruház Bécs 1., Lugeck 2. sz. alatt. Husvétig bárkinek küld egy ablakra való (két szárny) erősen szövött csipkefüggönyt 1 frt 10 kr.-ért.

— **Mi a Sirolin?** „Sirolin” a pharmaceutikai vegytannak egyik vívmánya. Mig a tüdőbajok ellen eddig alkalmazott szerek (Creosot, Gusjacol stb. rossz szaguk, utálatos ízük és égő hatásuk mia

a betegeknek ellenszenvet eredményeztek, sőt ellenkező hatást gyakoroltak, addig a Sirolin, mely igen kellemes szagú és jóízű szirup, gyermekek és a legelkényeztetetebb gyomor által is szívesen vétetik és könnyen emészthető. A Sirolin gyógyhatása tüdőbajoknál számos előkelő orvos, kórház és szakközöny által előnyösen ajánlatik.

— **Szövetkezeti közgyűlés.** A csongrádi Fogyasztási Szövetkezet az elmúlt vasárnap tartotta meg közgyűlését, melyen a részvényesek illetve tagok nagy számban jelentek meg. A közgyűlésen kimutatta az elnökség, hogy a lefolyt üzletév haszna 189 korona tiszta nyereséget hozott. A nagy reményekkel indult szövetkezeti üzlet forgalmának megcsappanásáról tesz ez bizonyosságot, amit nem az üzletvezetésnek kell rovására írni, hanem azon körülménynek tudható be, hogy maga Réti Ferencz ki ezen üzlet megteremtője, elnöke volt, mikor látta, hogy részére anyagi hasznot nem hoz; ott hagyta mint szent Pál az oláhokat s ma könyvre vásárol, de nem az általa alapított szövetkezeti boltban, hanem egy magán tulajdont képező üzletben. A részvényesek pedig tiszta képet alkottak a közgyűlésen magoknak arról, hogy Réti Ferenczben mily nagy az alkotó erő s a nyájaskodásával beugrasztott részvényesek ma törülhetik a szemüket, mert szövetkezeti részvényük szépen gyümölcsözik, csakhogy a gyümölcs savanyu, mint a mely gyümölcsöt korcsajtás nevel.

Anyakönyvi bejegyzések.

Márczius 26—április 2-ig.

Születések: Tisza Rozália, Kokai László Sándor, Juhász Mária, Kasza Mária, Csányi János, Kesziba Margit, Bakai Juliánna, Mészáros József, Laczkó Rókus, Blázsik László Jenő, Turi Mária, Molnár Pál, Bálint Lajos, Piutér István, Kis Veron. Turi Imre, Bartók Lajos, Varga József, Goldberger László, Pető Lajos, Tóth Mária, Faragó Juliánna, Nagy Mátyas, Surányi György.

Eljegyzés: Szabó Ferencz Dósa Rácz Erzsébet.

Házasságkötések: Körömszi Pál Bába Szabó Margittal, Puskás Mátyas Tantusz Francziskával.

Halálozások: Palásti Róza 23 éves hashártyalob, Illés Piroška 8 napos születési gyengeség, Czombos Mária 14 hónapos tüdőhurut, Deák János 27 napos görsök, Turi Gábor 7 éves veselob, Nádas Mária 39 éves agybénulás, Laczkó Mihály 76 éves aggkór, Huszka Erzsébet 17 éves tüdőgümőkór, Balog Margit 6 napos görsök, Molnár Ilona 67 éves aggkór, Német Mária 73 éves aggkór, Ujvári Sándor 48 éves tüdőgümőkór, Góg Margit 11 éves bélgümőkór

IRODALOM.

— A Magyar Hirlap tizenegyedik évfolyamát éli. Ez a tizenegy esztendő a Magyar Hirlap elvűségének, a magyar érdekek védelmében kifejtett állandó szívós harcának a tanúságtétele. A Magyar Hirlap egyetlen törvénykönyve a nemzet minden igaz érdekének az összefoglalása. Ebben, mint mindenben, teljes függetlenséggel hirdeti véleményét, a mit sem pártnak, sem személynek alá nem rendel. A magyar alkotmányának éber őre és hű bajvivója a Magyar Hirlap. Politikája szabadelvű. Minden törekvése a közérdekben gyökerező. A jogos magyar czélok kivívása van zászlójára írva. A kormány szükségli programjával szemben nagyszabású gazdasági élet mozgalmától várja a Magyar Hirlap a nemzet vagyonosodását s ezzel erősödését. Ezért a minden téren munkát kínáló és követelő országos befektetéseket sürgeti. A Magyar Hirlap minden híradása feltétlenül komoly és megbízható. Politikai munkatársai országos nevű kapacitások. Szépirodalmi része a leghiresebb magyar írók tollából való. Hirrovata rendkívül gazdag. Művészeti és színházi tudósításait s cikkeiket, valamint irodalmi tanulmányait alaposág és szakértelem jellemzi. A mulattató közlemények számára több állandó rovata van. Gyakran közöl pompás karikatúrákat a közélettel kapcsolatban. Közgazdasági értesítései kiválóan pontosak, hitelesek és gyorsak. A Magyar Hirlap minden egyes előfizetőjével szoros bizalmi viszonyt tart fenn a szerkesztői üzenetekben, amelyekben minden komolyan felvetett kérdésre kimerítően válaszol. Gyakran életbe vágó tanácsokkal is szolgál, Kedvezményei is párat-

lanok a Magyar Hirlapnak. Január óta új érdekes irodalmi válogatást indított meg a Magyar Hirlap regénytára czimvel. A válogatás minden hónapban egy kötetet ad ki a legjelesebb magyar és külföldi írók műveiből. Ezeket a köteteket a Magyar Hirlap előfizetői havonként teljesen ingyen kapják s még a postai szállítást is a Magyar Hirlap fizeti. Mások számára, akik nem előfizetők, ezek a kötetek egyenként egy korona husz fillérbe kerülne, úgy hogy az egész évfolyam ára tizenkét korona lesz. Kedvezményes áron kapják a Magyar Hirlap előfizetői az »Ország-Világ« című képes hetilapot. A Magyar Hirlap és az Ország Világ előfizetési ára együtt negyedévre kilencz korona és ötven fillér. A Divat Szalont a legjobb divatlapot, negyedévre két korona kedvezményes áron rendelhetik meg a Magyar Hirlap előfizetői. A Magyar Hirlap előfizetési ára az ingyen könyvajándékkal együtt 1 hónapra 2 kor. 40 fill. Negyedévre hét korona, Félévre tizennégy korona. A Magyar Hirlap kiadóhivatala Budapest, V. Honvéd utca 10, szám.

Egyetértés. 28-ik évfolyam. A magyar középosztály vezéralpja. Előfizetési díja egy évre 40 korona, közhivatalnokoknak, vasutasok, községi jegyzők: lelkesek tanárok tanítóknak kedvezményes árban, negyedévre 7 korona. Az Egyetértés főszerkesztője Fenyő Sándor, a közélet, a politika és az irodalom legragyogóbb nevű vezérfőit nyerte meg lapja számára. Politikai főmunkatársa: Kossuth Ferencz Irodalmi főmunkatársa Eötvös Károly, kikhez egy egész előkelő írói gárda csatlakozik. A középosztály legérdemesebb rétegei az Egyetértésben találták meg küzdelmeiknek leghívebb szószólóját az államhatalommal szemben a létért folytatott harcában kitartó bajtársát és megbízható tanácsadóját. Az Egyetértés politikai és közgazdasági rovatai az állami és gazdasági függetlenségre való törekvés irányítja, a társadalmi rovatok az egyén gazdasági függetlenségének elvét szolgálják, az állampolgárok boldogulását apró, de nagy jelentőségű problémáit tárgyalják. A család számára az Egyetértés egész könyvtárát nyújtja a legérdekesebb olvasmányoknak. Regényei mintái az elbeszélő irodalom remekeinek. Új előfizetők a megkezdett regények elejét ingyen kapják meg. A Divatszalon az Egyetértés előfizetői 2 koronáért kapják évnegyedenként. Husvétii ajándékol minden előfizető megkapja a Rákóczi albumot Karácsonyra minden előfizető teljesen ingyen egy másik díszművet kap. A karácsonyi díszmű a legjobb nevű hazai írók műveivel lesz tele s a legszebb képek fogják ékesíteni. — A kiadóhivatal Vármegye u. 11 sz.

C S A R N O K.

Napuri és holdleány.

— Tűzínke regél. —

Egy bus regét tudok, elmondom úgy,
Miként anyámtól hallám egykoron,
Midőn könyvtől nedves szemem sóvárgva
Nézett beszédes, édes ajkára.
A holdleány szerelmes volt a nap fiába,
Napuri is szerette volna birni őt,
De egymást el nem érthették soha,
Mivel a Holdánya s a Napatya
Gyűlölték egymást mérges gyűlölettel.
És gyermekeiket nem engedék
Egy perczig is egymáshoz jó közel.
A Hold sápadt orcája akkor jó elő,
Midőn a Nap izzó tűz arca mélybe tünt,
És így egymás karjába hasztalan
A Hold hideg, ezüst hajléka megtelik
A Holdleánynak forró könyjtől,
A Nap forró, arany hajléka zsong
A Napisten ingének a szegélyein,
A hétszínű szívárvány szélein
Keseregve nézik egymást busan, szóltalanul.
Jó álmatlan csillag felfogta könyjeit
És megesett szive ennyi bánaton.
Segitek rajtad szende holdleány
Mondá »szivem sajnó látni szenvedésedet.
Ha majd a nap a mélybe eltűnik
S feljő anyád légy ébren, érted eljövök.«
Valóban eljött a nesztelen Hold
Alá huzódott és körülbelegte azt.
Kijött a holdleány felült reá
S ez vitte őt nagy gyorsasággal futva le
A Nap felé. Édes örömmel repesett

A Holdlány szive, hogy eléri most
A nap izzó fiát, édes szerelmét.
Korán örült szegény, Ezüst arczu leány!
Fntásukat meglátta messziről
A Napatya s fiát elzárta az
Izzó kamrába és a holdleányt
Porrá égetve szórta le a földre.
E porból nőtt ki a bus árvalány haja.
Álmatlan csillagot pedig a Hold
Elátkozá, hogy messze tőle és
A társától kis fényvel és árván bolyongjon.
Gaál A István.

Milyen legyen a női termet.

Egy lap közérdeket intézett olvasóndihez, hogy mondjanak véleményt arról, milyen legyen a női termet. A beérkezett válaszokból itt közlünk néhányat:

Egy sovány hölgy írja:

Vannak nők akik sokért nem adnák, ha egy kissé megtudnának hízni. Itt egy élő példa én vagyok. Irigylem azon nőket, akik megtudnak hízni és leghőbb vágyam, mely úgy látszik sohasem fog teljesülni, hogy az én szecsessiósi termetem egy kissé korpulensebb alakot nyerjen. Leány koromban is mindig lenge és karcsu alak voltam, és már akkor észre vettem, hogy a férfiak legnagyobb része a molett nők felé hajlik. Leánynak lehet, hogy szebb a karcsu, de asszonynak határozottan jobban illik, ha molett.

Egy bakfis ezt írta:

Két dologtól irtódom én, A rossz tánczostól és a lesóványodástól. Ezeketől mentse is meg az Isten a leányokat.

Egy harmincz éves asszonynak ez a véleménye:

Én négy gyermek anyja vagyok és még sem engedem, hogy 57 cm.-nél több legyen a slusszom bősége! Természetes szép, széles, gömbölyű váll megiegyen hozzá, és szerettem a karcsuságot a váll szélességéhez kell arányítani. És miért? Mert az a hitünk, hogy a férfiaknak így tetszünk jobban. És ez a kis tetszeni vágyás tőlünk rossz néven talán nem is vehető, hisz egyedüli kis világunk az nekünk! Hogy a férfiaknak küzdelemteljes életében azzal is verőfényes pillanatot szerezzünk, hogy maguk előtt csinos és kellemes jelenséget lássanak.

Egy másik asszony így vélekedik:

Szépség tekintetéből ép úgy mint egészség tekintetéből legszebb a női termet ha karcsu de csak úgy, ha ezt természetes eszközökkel érheti el a nő. Ezek a természetes eszközök: a korán kelés, a fűző mérsékelt használata, a friss szellemi élet. Igenis, azáltal ép úgy elnyeri a nő teste harmóniás karcsuságát, mely minden izléses embernek tetszeni fog, mint lelkének öszhangját, ha rangján túl sem nem iltózkodik, sem szórakozik, mert lehetetlen, hogy a most burjánzó, bolondériával határos divat, mely a nőt teljesen ki-vetkőzteti természetes formájából, egy józan eszű férfinak is tetszhetnék.

Szerkesztői üzenetek.

Cs. B. urnak Helyben. Értesítjük, hogy a Buk Herman kocsmái üzletének a polgári leányiskola mellől leendő eltávolítása iránt a szükséges lépések megtették. Azon kérdésére azonban, hogy a miniszternek is van e tudomása arról, hogy a romlatlan lelkületű serdülő leánykák a Buk Herman kocsmájából előtörő pálinkaszag és részeg emberek trágár dalolásai által valóságos kaszirnői tempókat kénytelenek elsajátítani, — sajnálatunkra nem felelhetünk, mert nem sikerült kipuhatolnunk, hogy közvetlenül a miniszteriumhoz is tétetett-e e tárgyban jelentés Reméljük egyébként, hogy a Buk Herman kocsmája rövid idő alatt csak a multak emlékeiben fog virágozni.

H. F. Helyben. Legyen nyugodt kérem, hogy Borbás Sándor nem mint hadnagy, hanem mint deg. radált őrmester fog az idej hadgyakorlatra bevonulni, amennyiben egyik kitűnő jó barátja a hadkiegészítő parancsnoksághoz feljelentette a „hadnagy“ urat, aki már megint fennhangon merészel lélekzetet venni, holott halgatnia kellene, mint egy leforázott vad-disznónak.

NYILTÉR.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget sem a szerk. sem a kiadó.)

Nyilatkozat.

Alulírottak saját elhatározásunkból kifolyólag ezennel nyilatkoztattuk, hogy az Eszes Mátyás és fia *czégné* átengedett terület ügyében 219.903. sz. a. Csongrád község előjárásánál benyújtott felebezésünkben használt rágalmozó és sértő kifejezések melyek Shólya Gyula I. jegyző ur hivatalos műkö, désére vonatkoztatnak, az ügy nem kellő ismerése s következtetve félreértésből eredeteknek tekinthetők azokat tehát egész terjedelmükben visszavonjuk. Ünnepelesen kijelentjük, hogy azokat meg nem történnék kívánjuk tekinteni.

Felhatalmazzuk, hogy ezen nyilatkozatunkat bármely lapban közzé tehesse.

Csongrád, 1904. márczius hó 12.
iff. Szabados József, Máté Imre,
Szarvas Márton, Diagon Károly.
Husza János, Cseh János,
Tari G. Sándor, Fekete Márton,
Örvös Antal, Vári István

Ezen nyilatkozat alapján — minthogy nem abban keresek elégtételt, hogy bárkinek a törvény előtt kellemetlenséget okoznak, hanem megelégszem azzal is na férfiasan nyíltan beismeri hibáját — a szegedi kir. törvényszék előtt 4938.904 sz. a. benyújtott feljelentésemet visszavontam.

Csongrád, 1904. április 2.

Sóhlya Gyula I. jegyző.

Nyers basthelyem 9 frt 50 kr.

tól 43 frt 25 krig egy egész ruhának. Bér- és vámmentesen házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával.

Henneberg G. selyemgyára Zürich.

Gőzhajózás a Tiszán.

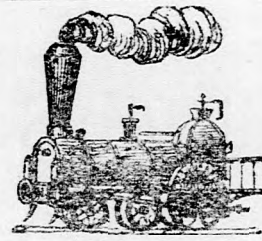
Érvényes 1904 márczius 15-től. A hajók péntek kivételével mindennap közlekednek.

Csongrád és Szeged között.			
Lefelé:		Felfelé:	
Csongrádról indul reggel	5.00	Szegedről ind. d. u.	2.30.
Szentesről "	5.35.	Alygőről "	3.40.
Csanyról "	6.20.	Mindszentről "	5.40.
Mindszentről "	6.45.	Csanyról "	6.10.
Alygőről "	8.10.	Szentesről "	7.10.
Szegedre érk.	9.00.	Csongrádra "	7.45.

Szolnok és Csongrád között.			
Lefelé:		Felfelé:	
Szolnokról ind. d. u.	1.30.	Csongrádról ind regg.	4.15.
T.-Várkonyról "	2.20.	T.-Ugh "	5.45.
T.-Vezeny "	2.40.	Tiszakürtlnoka "	6.20.
T.-Földvár "	3.05.	Ó-és-Uj-kécske "	7.10.
Ó-és-Uj-Kécske "	4.10.	T.-Földvár "	7.46.
Tiszakürtlnoka "	5.00.	T.-Vezeny "	8.45.
T.-Ugh "	5.20.	T.-Várkony "	9.05.
Csongrád érk.	6.40.	Szolnok érk. d.e.	11.00.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1904. évi január hó 1-től.

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Budapestre érkezik:	Budapestről indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Személyv. ————	3 6 31 p éjjel	7 6 15 p reg.	Személyv. Kecskeméttől.	5 6 45 p reg.	—————
Személyv. 9 6 15 p d. e.	5 04 „ reg.	8 6 25 p reg.	Gyorsv. 8 6 15 p reg.	10 34 „ d. e.	—————
Személyv. ————	6 42 „ reg.	10 55 „ d. e.	Személyv. 8 30 „ reg.	12 11 „ d. u.	1 6 25 p d. u.
Gyorsv. ————	11 06 „ d. e.	1 25 „ d. u.	Gyorsv. 2 30 „ d. u.	4 51 „ d. u.	6 33 „ d. u.
Személyv. 1 6 50 p d. u.	2 57 „ d. u.	7 10 „ este	Személyv. 4 30 „ d. u.	8 20 „ este	—————
Gyorsv. ————	5 23 „ d. u.	7 40 „ este	Személyv. 6 50 „ este	10 37 „ éjjel	—————
Személyv. ————	7 35 „ este	Kecskemétiig	Gyorsv. 10 10 „ éjjel	12 28 „ éjjel	—————
Személyv. ————	—————	—————	Személyv. 10 20 „ éjjel	—————	—————

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Szegedre érkezik:	Szegedről indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Gyorsv. ————	12 6 30 p éjjel	1 6 31 p éjjel	Személyv. 1 6 45 p éjjel	3 6 23 p éjjel	—————
Személyv. 9 6 15 p d. e.	5 6 55 p reg.	7 6 42 p reg.	Személyv. 4 6 50 p reg.	6 6 37 p reg.	—————
Gyorsv. ————	10 6 35 p d. e.	11 6 40 p d. e.	Gyorsv. 10 6 — p d. e.	11 6 04 p d. e.	1 6 25 p d. u.
Személyv. 1 6 50 p. u.	12 6 19 p d. u.	1 6 47 p d. u.	Személyv. 1 6 14 p d. u.	2 6 45 p d. u.	—————
Gyorsv. ————	4 6 53 p d. u.	5 6 55 p d. u.	Gyorsv. 4 6 26 p d. u.	5 6 22 p d. u.	6 6 33 p d. u.
Személyv. ————	8 6 25 p este	10 6 15 p este	Személyv. 5 6 20 p d. u.	7 6 17 p este	—————
Személyv. ————	10 6 43 p éjjel	12 6 19 p éjjel	—————	—————	—————

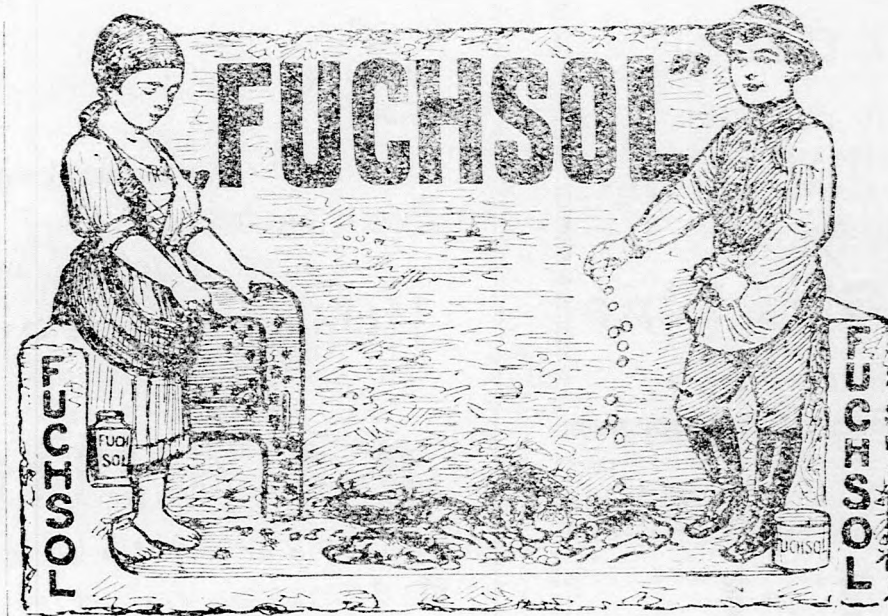
Csongrádról indul:	Félegyházára érkezik:	Félegyházáról indul:	Csongrádra érkezik:
Vegyesv. ————	3 6 55 p reg.	4 6 59 p reg.	Vegyesv. 1 6 25 p d. u.
Vegyesv. ————	1 6 50 p d. u.	2 6 50 p d. u.	Vegyesv. 5 6 20 p d. u.

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Szolnokra érkezik:	Szolnokról indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Vegyesv. ————	13 6 35 p reg.	6 6 40 p reg.	Vegyesv. 3 6 30 p reg.	6 6 35 p reg.	1 6 25 p d. u.
Vegyesv. ————	1 6 40 p d. e.	3 6 20 p d. u.	Vegyesv. ————	—————	—————
Vegyesv. ————	—————	—————	Vegyesv. 4 6 33 p d. u.	8 6 13 p d. u.	6 6 33 p este

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Majsára érkezik:	Majsáról indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Vegyesv. 9 6 15 p d. e.	12 6 30 p d. u.	1 6 45 p d. u.	Vegyesv. 4 6 38 p reg.	5 6 50 p reg.	1 6 25 p d. u.
Vegyesv. 1 6 50 p d. e.	8 6 30 p este	9 6 50 p este	Vegyesv. ————	—————	—————
Vegyesv. ————	—————	—————	Vegyesv. 5 6 55 p d. u.	7 6 10 p este	6 6 33 p este

Csongrád és Félegyháza között csak vegyesvonat közlekedik.

MÉRGEZÉSEI

Szabadalmazva 1216. sz.

„Fuchsol“ kipisztítja az összes rágóállatokat és pedig patkányokat, házi- és mezei egereket, emberekre és házi állatokra való veszély nélkül.
 „Fuchsol“ kipisztítja az összes férgeket, u. m. poloskák, bolhák, svábbo- garakat, molyt, stb. a fajzattal együtt.
 „Fuchsol“ em általános szer, hanem minden állatnem részére külön szer nélezzik.

Kapható vidéki városokban, gyógyszerészeknél és fűszerkereskedőknél.

Közvetlen kapható **UJHAZY ÁRPÁD és TARSAI** vegyészeti laboratóriumában **POZSONYBAN.**

TÜDŐBETEGEKNEK.

Az orvosi kongresszuson Leyden tanár konstata, hogy egyedül németországban állandóan 1.200.000 ember tüdővész és ezek közül kb. 180.000-an lesznek áldozatai e borzasztó betegségnek. A tüdőbaj előidézői a tuber-bacillusok, a mely bacillusokat minden ember belélegzi, mert előlük elzárkózni lehetetlen. Ha most már szerencsére sokan nem lesznek tuberkulózisokká, abból az tünik ki, hogy az emberi test azzal a tehetséggel bír, hogy a belélegzett tuber-bacillust ártalmatlanná teszi. Ott a hol légső számos finom ágaskává széjjeloszlik, a tüdőbe vezető két mirigy, az ugynevezett pajzsmirigyek vannak a melyeknek rendeltetéséről a tudomány sok ideig nem volt tisztában. Most azonban Hoffmann dr. kutatásai nyomán tudjuk, hogy ezek egy egész külön folyadékot készítenek, mely a betegséget tüneteket, még mielőtt pusztító hatásukat megkezdhetik a tüdőben, megsemmisíti. A hol tehát ezek a mirigyek átöröklés vagy gyöngeség, vagy más organikus akadály folytán nem tudnak ebből az anyagból elegendőt produkálni és a hol a tüdő meghűlés, por, vagy egyéb befolyások következtében érzékeny, ott a betóduló tuber-bacillusok megmaradnak és előbb-utóbb bekövetkezik a betegség.

Itt támadt a gondolat: a pajzsmirigy erősítése által a tuber-bacillus pusztításának elejét venni.
 Ezt a közeli gondolatot felkarolta Hoffmann dr. és a pajzsmirigy-erősítő anyagból saját maga készített egy gyógyítószert tüdőbaj (krónikus, katarus és aszkór) ellen, melyet „Glandulén“-nek neveztek el.
 A Glandulén nem mérges, nem vegyészeti mű, hanem teljesen egészséges és állatorvosi felügyelet alatt frissen vágott juh friss pajzsmirigyéből készítve, a természet maga adja a gyógyszer minden betegség ellen, csak találni kell. A pajzsmirigyek alacsony hófoknál, légmentesen lesznek megszártva, tablettákba préselve, minden tablettának 0.05 gr. mirigypor és 0.20 gr. tejcukor édesítésre.
 Ha a Glandulént előírás szerint használjuk, javul az étvágy, jobb lesz a kedv, erő és testi súly gyarapodik, láz, éjjeli izzadás és a köhögés mulik, a köpet enged, javulás áll be.
 Sok orvos és magánfél bizonyítja e tüdővész gyógyítószert nagy értékét. Glandulén már sok meglepő gyógyító eredményt mutatott, hol más szert nem használtak.
 Glandulént készít dr. Hoffmann Nachf. vegyi gyára, Meerane (Szászország) és kapható a legtöbb gyógyszerertarban, valamint **Török József gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12.,** üvegekben, 100 tablettával 5 kor. 50 fill., 50 tablettával 3 korona. Kimerítő füzetek a gyógyító módról, orvosok és gyógyult betegek értesítésével ingyen és bérmentve. Óvakodjunk az értéktelen utánzatoktól.

BRÁZAY

Asztali fényképtartó állványok
metszett üveggel támlás, réz vagy alpaka kerettel
minden nagyságban kapható

SZILBER J. ANTAL
főtéri könyvkereskedésében.

CREME
IDEAL

A legjobb kéz- és arczenőcs, kiváló finom és illatos, elmulaszt mindennemű bőrképzést, szeplőt, májfoltot, pattanásokat stb. Nem zsíros, nappal is használható, mert nem látszik a bőrön, kitűnően tartja az arcpórt, azért mulatságok előtt kitűnően alkalmas.

Gyönyörű kiállításban ára **1 korona**. — Venus mosdóvíz **1 korona** és hozzávaló szappan **80 fillér**. — Kapható a főraktárban

VÖRÖS KERESZT
GYÓGYSZERTÁR TORONTÁL-SZÉCSÁNY.
CSONGRÁDON:
Wiesner Lajos gyógyszerész urnál
„SZT.-RÓKUS” gyógy-szertár.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot ingyen és bementve kaphat a szab. hatyvu gyógyszer. által Majna Frankfurt.

Amerikába
RED STAR LINE
leszállított áron való utazás.
III. osztályon 180 kor. helyett
156 korona
Bécsből Antwerpen keresztül
NEW-YORK PHILADELPHIA
Ellátás leszállítva.
Értesítéseket készséggel ad: **Red Star Line**
Bécs, Wiedner Gürtel 20.

Tanulók
felvételnek
a Csongrádi Keresztény
Fogyasztási Szövetkezet
központi üzletében.

Szódaviz-gyár
teljes felszereléssel (1000 üveggel) jó állapotban családi körülmények folytán eladó.
Bővebb értesítést ad e lap kiadó-hivatala.

Kender föld
160 □-öl
80 koronáért azonnal eladó.
Tudakozódhatni a kiadóhivatala

Kiváló szerencse TÖRÖKNÉL!!
felülmulhatlanul

kedvez főarudánkknak a szerencse. rövid idő alatt 15 millió korona nyeresiménnél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi időben is a legnagyobb nyeresiményt és pedig: a 600 000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,

a 100.000 koronás főnyeresiményt a 74366. sz. sorsj.-re	a 80.000 kor. főnyeresiményt a 83061. sz. sorsj.-re
a 100.000 " " az 52528. " "	a 70.000 " " a 81161. " "
a 100.000 " " a 94740. " "	a 70.000 " " az 5498. " "
a 90.000 " " a 109780. " "	a 60.000 " " az 51613. " "
a 90.000 " " a 83610. " "	a 60.000 " " a 76347. " "
a 90.000 " " a 92784. " "	a 50.000 " " a 4036. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyeresiményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 14 osztálysorsjátékban újból 110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresimény jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresimény a legszerencsésebb esetben 1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresimény 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000 nyeresimény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I-ső osztályu sorsjegyek tervszerű árai:
1/8 eredeti sorsjegy frt —. 75 vagy K. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy K. 3.—
1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—
A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összegelőzetes beküldése ellenében küldjük.
Hivatalos tervezet díjtalanul. — Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk.

f. évi április hó 17-ig

bizalommal hozzánk fordulni.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA
BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.
Főarudánk osztálysorsjáték üzletei:
Központ: Teréz-körut 46/a. I-ső fiók: Váci-körut 4/a.
II-ik fiók: Múzeum-körut 11/a. III-ik fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelővéllel levágandó **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben (utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegegkben)) A nem tetsző törlendő

Pontos cím: (.....)

A kisbirtokosok által

sajátkezűleg, a legnagyobb gonddal, angolnyelven és rafiás eljárással készített, kitűnő minőségű vagyoniilag szavatolt fajtisza, I-ső rendű miniszteri szokványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas
csemege és borfajú szőlőtások a tapasztalatok során fajtisztának, a legjobbnak és legmegbízhatóbbnak bizonyultak!

Minden nagyhangon hirdető gyárilag füllesztett, reklámozott, előhajtásos oltást messze felülmulnak!

Chasselas, muskotály és más legkiválóbb csemegefajokból összeválogatott I-ső rendű **lugasgyűjtemény** ára:

(melyeknek megeredéseért és jóságáért felelősség vállalatik.)

1. Kisösszeállítás 15 darab . . . 5 kor. 2. Nagyösszeállítás 30 darab 10 kor.

a) Borfajok:

b) Csemegefajok:

Amerikai ripári portális alanyon oltott gyökeres fás és zöld oltványok ára tavaszi szállításra értendő:

Ezer drb.	—	—	—	200 K — f.	Ezer drb.	—	—	220—240 K.
Száz	—	—	—	22 " — "	Száz	—	—	25—30 "
Tíz	—	—	—	2 " 50 "	Tíz	—	—	3—5 "

Hazai szőlőfajok! — Filoxeramentes:

szőlőkirály (delaware)

A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívül korai directtermő, melynek 25—26% os cukor és szokatlanul nagy szesztartalma bor igen jó, hasonló a somorodni másláshoz és a madérához. Silányabb kertű, vagy homoki borok feljavítására. Gyöngébb évbeli termések háziasítására nem lehet eléggé ajánlani

A delaware francia szigetről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az érmellékre portált ezen peronosporának ellent álló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort s méltán nevezhetjük a bork királyának. — A jövő szőlészeti kincse. — Mindenütt megterem, egy a homokon, mint a kötött agyagos, meszes, köves, palás és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megforradott, rendkívül tartós, szívós zöldhajtása 1—2 fok hideget is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott előnyeivel fogva megérdemli, hogy kertjeinkben, barázdákon, kerítések és házaik fala mellett s minden egyébre nem használható helyeken mint szőlőlugas tenyésztessék.

100 drból álló lugas gyűjtemény csomagolva és postára feladva csak 10 korona.

Borkirály! Mintabor 2 korona. (Delaware.)

Ripári portális telepek! — Nagymennyiségű ripária eladás!

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajberok!

palacsokban úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legjutányosabban beszerezhető s kívánatra válaszélyeg ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvételt mellett minta bort küld az Érmelléki Szőlészeti és Borászati Szakközlöny, mint Országos Hirdetési Kalauz, Székelyhid (Biharmegye)

F. Missler Bremen

A KAISER hajók:

Kaiser Wilhelm II. 215 méter hosszú,
Kronprinz Wilhelm 202 méter hosszú,
Kaiser Wilhelm der Grosse 198 méter hosszú,
Kaiser Maria Theresia 166 méter hosszú.

Fenti hajókkal juthatni

6—7 nap alatt Brémából New-Yorkba.

Indulás keddi napon.

Ezen »KAISER« hajók csakis Brémából indulnak. Aki »Kaiser« hajóval kíván utazni, bátran és minden akadály nélkül utazhat, mert azt betiltani senkinek sem áll jogában. Már otthon határozza el magát mindenki, hogy mely irányban fog utazni és ezen elhatározásától ne hagyja magát senki által lebeszélni vagy félrevezetni. Mindenkinek szabad akaratában áll arra utazni, a merre akar. Hajón való helyről azouban előre kell gondoskodni és annak biztosítására jóelőre és czímre 20 korona előleget beküldeni.

MISSLER F. BREMEN

Bahnhofstrasse 30.

BANKHÁZ és KÖZLEKEDÉSI VÁLLALAT.

Breméből Amerikába „Kaiser“ hajóival 140 postahajóval 120 koraért, gyermekek 1 évesig 12 korona, 1—12 évesig féljegygyel utazhatnak.

Meggyőződés HASZNOT HOZ!

Egy próba rendelés által győződjék meg áraink olcsóságáról és jó minőségű áruinkról.

Minden cikkben gazdag választék,

pamut, mosó és selyem szövetek, női- és férfi kész ruhák, kalapok stb. ruhaneműek, szőnyegek, takarók, függönyök, vászonárak stb.

Minden cikkben a legegyszerűbtől a legfinomabb kivitelig elismert szolid és izléses kivitelben.

Cs. és kir. udv. szállító

LUDWIG ZWIEBACK & BRUDER

BÉCS, VI/2, Mariahilferstrasse 111.

Egyedüli szállító az országban, mely daczára a versenynélküli olcsó áraknak, minden rendelést 15 koronától teljebb teljesen bérmentve szállítja.

Kéremre megtekintésre érdemes

mintagyűjteményt

küld pamut, mosó és selyem-szövetekből, melyek finomságáért jótállást vállal. —

Remek képes árjegyzéket bérmentve küld.

